

Zapis prvega srečanja PD občine Sevnica, 20. 2. 2018 za oblikovanje dokumenta »Strategija razvoja turizma Občine Sevnica za obdobje 2019 – 2024«, Sevnica, Trški dvorec, 20. 2. 2018

Datum	20. 2. 2018, 11h -14h
Lokacija	Trški dvorec, Sevnica
Prisotni	Občina Sevnica in KŠTM: Vlasta Kuzmički, Tanja Žibert, Marko Jesih, Mojca Pernovšek (KŠTM), Matej Imperl (KŠTM) Gospodarstvo: Nuša Vidmar, Hotel Ajdovec; Vesna Mirt, Hostel Blanca; Tone Prah, Turizem Toni – Avto Prah; Andreja Jamšek, Sava Avto; Civilni sektor: Aleš Germovšek, TD Boštanj ob Savi; Ciril Dolinšek, Društvo Sevniški graščaki, Dolinškov kozolec; Aljaž Kosmač (ribištvo) FT UM: doc. dr. Jasna Potočnik Topler, doc. dr. Tanja Lešnik Štuhec, asist. Nejc Pozvek
Odsotni	Grega Repovž, Gostilna Repovž
Tema	Prvo srečanje PS za oblikovanje posnetka stanja turizma v občini Sevnica
Dnevni red	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozdrav naročnika 2. Pozdrav izvajalca 3. Tehnična predstavitev projektnih aktivnosti in delavnice 4. Posnetek stanja 5. Razprava z oblikovanjem analize PSPN iz posnetka stanja 6. Projektni predlogi – obrazec za deležnike 7. Napoved naslednje delavnice 8. Razno
Ad1	Pozdrav Vlaste Kuzmički in predstavitev projekta, predstavitev članov PS s strani občine in gospodarstva (glej seznam prisotnih).
Ad2	Pozdrav Jasne Potočnik Topler (FT) in predstavitev članov PS s strani FT UM, poudarki nastajanja strategije so povezani z udeležbo deležnikov; želimo, da nastane uporaben dokument, ki bo uspešno zaživel v praksi. Želimo odprt dialog.
Ad3	Tehnična predstavitev projekta in delavnice Tanja Lešnik Štuhec (FT) predstavi tehnično plat izvajanja projekta. Predstavi aktivnosti Projektne skupine (PS), Delovne skupine (DS) in morebitnih Specializiranih skupin (SS), s katerimi se bodo izvajale delavnice. Predstavi časovnico aktivnosti in napove aktivnosti prve od treh faz.
Ad4	<p>Posnetek stanja</p> <p>Nejc Pozvek (FT) predstavi posnetek stanja občine Sevnica na področju turizma in z njim povezanimi dejavnostmi. Podatke in informacije za posnetek stanja je zbral in proučil s spletnih strani, monografij, promocijskih orodij in lastnih izkušenj. Analizo bomo nadgrajevali in postavili temelj za nadaljnje načrtovanje turizma v občini Sevnica.</p> <p>Dosedanja analiza je obsegala poglavja: splošna dejstva o območju, ponudba, povpraševanje, trženje in organiziranost.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naravno-geografske značilnosti Topografska karta občine: 3 večje geografske enote – Posavsko hribovje, Krško/Senovsko gričevje in dolina Save, ki razpolovi območje; iz razprave ugotovimo: Sevničani se še vedno delijo na Štajerce in Kranjce; kot Posavci se še niso poistovetili z idejo, ni povezovanja. <p>Ugotovitve: Reka Sava – razpolavlja ali povezuje; ves teren se steka proti središču – v Sevnico, iz gričevja proti Savi; Veliko Kozje najvišja točka 993 m. n. v. do 160 m. n. v. najnižja točka; izpostavljene reliefne, geološke, klimatske in hidrološke specifikke. Samo 6 % občine v Naturi 2000, kar je malo na ravni Slovenije, velikost varovanega območja ima relativen pomen – lahko pritegne turiste ali pa omogoča</p>

težave lastnikom in ponudnikom, v razvitih destinacijah je temelj kakovostnega bivanja domačinov in privlačnost za turiste.

- Družbeno-geografske značilnosti
Ca. 17.500 preb. (300 več moških kot žensk); 272 km², redka poseljenost, visoka starost preb. - 20 % starejših od 65 let, indeks staranja je alarmanten (145+); 11 KS, 119 naselij, Sevnica - edino mesto (iz 5.000 na 4.500 preb. v desetih letih); vitalna naselja v okolici – Šentjanž...; negativni naravni prirast; BDV na zaposlenega 25.000 EUR, neto plača 900 EUR, 60 % aktivnega preb. je zaposlenega (vsak 7 je zaposlen v LJ - 1000 del mest, 500 v Krškem, 300 v NM...). polovica dela zunaj občine; brezposelnost v Sevnici pada in je nižja kot povprečno v Sloveniji.
- Podeželje
Podeželje je izrazito kmetijsko; leta 2010 pribl. 1400 KG in 1700 zaposlenih v kmetijstvu; kmetijska dejavnost izjemno pomembna za bodoči razvoj turizma; slaba tretjina KG prodaja kmetijske pridelke; majhne kmetije – povprečno velike 5 ha (manj od slovenskega povprečja – 6,4 ha); Vinogradništvo/sadjarstvo pomembna dejavnost (4 % površja – 1100 vinogradnikov oz. 1500 vinogradniških enot z 1 mio sadikami); Posamezni vrhunski vinogradniki.
Ugotovitve: Ohranjenost kulturne krajine, samooskrba ter zdrava in domača hrana predstavljajo temelj za kakovosten razvoj turizma.
- Sevnica kot mesto
Mesto od leta 1952; od nekdanjega križišča prometnih poti z bogato zgodovino; gospodarski razvoj pred vojno prinese železnica (1862); pomembna sta bila les in gozdarstvo (Kopitarna), po vojni močan gospodarski razvoj (Lisca, Stilles, Tanin), v zadnjih letih pridobivata na vrednosti obrtništvo in podjetništvo; v času pred 2. vojno je bila Sevnica poznana izletniška točka, predvsem za Zagrebčane. (znana po, kot je dopolnil vodnik Ciril Dolinšek, medenem turizmu, v povezavi z najstarejšo obrtjo; na trgu je bilo 9 gostiln, 3 hoteli, vendar po drugi svetovni vojni popolnoma zamre ta turistična dejavnost; ostaja pa mila klima in potencial za številne t. i. outdoor aktivnosti).
- Osnovna infrastruktura
Prometna povezanost (ceste na vse strani, pol ure do avtoceste, dobra ura do večjih središč in letališč); gosto cestno omrežje, kar predstavlja velik strošek za občino; železnica z močnimi povezavami; avtobusne povezave zelo šibke (AP Sevnica »ne obstaja«), javni prevoz vezan predvsem na šolske in delavske prevoze, medmestni prevoz ob 9h, 10h, 11h dopoldan za starejše osebe (objava na občinski spletni strani), iz Ljubljane v Sevnico ni povezave; veliko avtobusnih prevoznikov, ki se ukvarjajo predvsem s t. i. outgoing turizmom;
Komunala: kakovostna pitna voda (80 % gospodinjstev priključenih na javni vodovod); Kako je voda dostopna turistu (pitna voda in toaleta)?
Dostopnost zdravstvenega doma za tujce (težava v komunikaciji – šibko poznavanje mednarodnih jezikov zaposlenih);
Omrežje za mobilno telefonijo in WI-FI (nekaj območij gratis po Sevnici – žel., grad, kmečka tržnica, Lisca, Krmelj, Šentjanž ...);
Dostopni turizem – kako je poskrbljeno za različne ciljne skupine oseb dostopnega turizma (gibalno ovirani, starejši, senzorno ovirani – slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, za osebe z alergijami in intoleranco na hrano, psihične bolnike idr.)?
Organizirane skupine z avtobusom so pretežno starejše generacije – kako je zanje poskrbljeno z dostopom na grad?
- Analiza povpraševanja in ponudbe
Ponudba – primarna:

- Narava – Lisca (izletniški biser Posavja), Lovrenc, Veliko Kozje; encijan na Lovrencu, rumeni sleč nad Boštanjem; vodni in obvodni svet - reke (Sava, Mirna ...), jezera in ribniki, potoki, mogočna drevesa, kraški pojavi, geomorfološka in hidrološka dediščina sta bogati;
Iz razprave: energijske točke kot mesta moči (na gradu, v parku) so premalo vključene v ponudbo in predstavljene;
- Kulturna dediščina (KD) – grad Sevnica (118 prireditvev, 9400 obiskovalcev, 5000 vodenih obiskovalcev, bogat animacijski program za otroke ... poroke, botrstvo trt, Sevniško grajsko poletje, lutkovno gledališče, Sevniški graščaki);
- Ugotovitve iz razprave: Grad je biser z veliko pomanjkljivostmi; od dogajanja na Gradu ima Sevnica malo, saj ni povezan s širšo ponudbo; Grajska kavarna težko deluje; problematičen je dostop; ciljna skupina turistov: namenjen je predvsem domačinom, manj obiskovalcem. Grad je premalo obiskan (pozimi je problem dostopa, možnost novih atrakcij: kočije ali vlakca za starejše, invalide, mlade družine); grad potrebuje (vsebinsko) prenovu in dvigalo; Sam Grad je treba bolj približati obiskovalcem od drugod, tujim turistom, sam je premalo močan produkt, da bi dosegel primerne ciljne skupine; v povezavi Gradovi Posavja lahko Grad postane cilj obiska in lažje tržena atrakcija; Trenutno se izvede le četrtina pripravljenih ponudb (preko TA Doživljaj), saj si skupine same organizirajo ogled. Možno bi bilo povezati atrakcije z nagradno kartico veselja (lahko bi kartico ponujali tudi ponudniki, trenutno je samo za organizirana vodenja); Grad potrebuje dodano vrednost, kar je izziv za naprej.
- Ajdovski Gradec: 2016 – 4 vodeni ogledi za cca 100 otrok;
- Staro mestno jedro Sevnice – projekt Srce Save, holistična medicina - geo litopunkturni krog Marka Pogačnika (Ciril Dolinšek pove, da je od 100 vodenj približno 20 ljudi vprašalo po krogu, saj se ga vidi z Gradu – je prepoznan; Ugotovitve iz razprave: sprehajalna pot okrog kamnov je izziv (vizija); staro mestno jedro je mrtvo, čeprav turiste vodnik vedno pelje v staro mestno jedro in so navdušeni; prireditve umeščajo v staro mestno jedro, vendar ne zaživi, ker ni primerne gostinske ponudbe (popoldan in med vikendi ni dogajanja); po eni strani obstajajo želje po dogajanju, ko se najde možnost, pa ni interesa ponudnikov, ki bi se samoiniciativno lotili aktivnosti (npr. Sevniška kuhinja – gostinci pridejo od drugod, domači pa se ne odzovejo); lahko bi oblikovali kombinirano vstopnico za ogled Gradu in kosilo v starem mestnem jedru; Grad in staro mestno jedro je res lepa veduta, vendar bi na promociji le-te bilo treba delati.
- Cerkve, kozolci, vinorodna krajina (Malkovec in Trnovec), rudarska dediščina v Krmelju ...
- Nesnovna dediščina – kavsarji, animirani ogledi pranja peric ob studencu ...; Po čem je Sevnica znana? (ljudska pesem, animirani ogledi gradu, salama in modra frankinja, ribolov – ženske so z rokami lovile ribe) – etnologija je izziv za razvoj;
- Društva, ki izvajajo prireditve, vključujejo etnološko dediščino – ob razpisu za pridobivanje občinskih sredstev se upošteva aktivnosti društev;
- Na področju kulinarike bi radi vzpostavili ob predjedi (salama in Modra frankinja) celoten meni, da bi lahko ponudili kakovostno kulinariko – sevniški/posavski krožnik;
- Namestitev: 150 do 200 ležišč v ponudbi po SURS-u (zaznani tisti, ki imajo 10 ali več ležišč); v hotelih in podobnih namestitvenih kapacitetah se število ležišč zmanjša po 2009, na portalu booking.com lahko rezerviraš nočitev pri dveh ponudnikih (daleč iz mesta);
- Hotel Ajdovec – ni na spletu, odprtje pričakujemo kmalu;

- Youth Hostel Sevnica v okviru ŠCS, zaprt ob vikendih;
- Nov Hostel Blanca bo odprt 9. 3. 2018,
- Tončkov dom (ugotovljeno iz razprave) je potreben obnove (Krašovec je najemnik, lastnik je občina Sevnica); Jurkova koča (planinci in organizirane skupine); Občina si prizadeva za CŠOD v okviru Tončkovega doma (občina T. dom postopoma obnavlja, trenutno ni razpisanih sredstev, zato vlagajo občinska sredstva), radi bi spremenili/dodali ciljno skupino izletniškega turizma (šolske skupine);
- Ugotovitve: Lisca in Sevnica sta idealni za športni turizem, vendar ni nastanitvenih kapacitet; s sredstvi razpisa CLLD želijo urediti širši plato na Lisci in v okviru enodnevnih dejavnosti oziroma naravoslovnih dni privabiti osnovne šole in vrtce.
- Gostilna Repovž – nastanitev in vrhunska (!) kulinarika, član Gostilna Slovenija,
- Gostišče Barbara – nastanitev (sezonski delavci) in kulinarika,
- Gostišče Dolinšek – zaključene skupine po najavi (Gostilna Slovenija, luksuzne sobe, uradno jih ne oddaja – ne poroča),
- Gostišče Močivnik – tudi smučišče,
- turistična kmetija Celestina,
- turistična kmetija Klenovšek-Grobelnik – široka in pestra ponudba
- Vinski dvor Deu – osredotočenje na poroke in nimajo interesa za individualne goste, ni stalno odprt;
- Felicijan – Šmarčna in Felicijan na križišču pri Hoferju ima nastanitve (predvsem sezonske delavce);
- Postajališče za avtodome (Grad Sevnica, Lisca in še dodatno bo pri Srednji šoli) – Ugotovitev: avtodomarji so dobri gosti, če jim ponudimo kakovostno ponudbo;
- Gostilne okrepčevalnice – veliko, vendar vprašljiva kakovost ponudbe;
- Kmetije – TJ Krajnc Pavlič, EK Zabukovec, Kmetija Gnidica, Kmetija Hrovat ... - kakovostna ponudba;
- Vinske kleti – Hiša vina Kamenško, VK Mastnak, Domaine Slapšak, Kobal, Kozinc, 1100 vinarjev.

Aktivnosti:

- Kolesarjenje – z avtom, vlakom; Sevnica dobro izhodišče; Nove poti – 6 krožnih - dobre zamisli, ki jih je potrebno udejanjiti (dodelati); Na spletu ponuditi združeno ponudbo kolesarstva; Sevniška kolesarska pot – kolesarji specifični gosti – kakšne proge ponuditi, downhill z Lisce je zelo priljubljen, pelje po pohodniških poteh?; Društva so zelo pomembna; Prireditve – Skok na Lisco ... - dobre možnosti razvoja;
- Pohodništvo – Sevnica zelo močno planinsko društvo; Obstoječe planinske in pešpoti, 3 učne poti, Naravoslovna pot Azaleja, Boštanj – urejena in en organiziran pohod na leto – PD; Vodniki vključujejo v vodenje te poti – okrog 10 organiziranih pohodov na letni ravni; Ustreznost infrastrukture za pohode - karte, oznake, GPS koordinate, aplikacije za pametne telefone; Da pot živi, mora biti privlačna za nove generacije;
- Konjenišтво – Poti in dogodki - večnamenska raba poti (pohodništvo, kolesarstvo in konjenišтво ni združljivo na isti poti); Razviti specializirane poti;
- Sava – plovni režim HE Boštanj potrjen, za Blanco s posebno uredbo; Leta 2012 zelo uspešno Ribiško svetovno prvenstvo na Savi (polne nočitvene kapacitete)– velik obisk in pohvale iz tujine – trasa ob Savi po mnenju ribičev ena lepših v Evropi, vzpostavljena po evropskih standardih; Ali se ribiči vračajo?

	<ul style="list-style-type: none"> - Prireditve: Sevniška salamijada je mednarodna prireditve (vloga žensk), in sicer enodnevna, vsako leto 10. 3., v starem mestnem jedru; Organizacija je interna zadeva Društva, ki vabi obiskovalce po lastni adresi; Festival modre frankinje – dobro promoviran in lastna spletna stran, prireditve, ki je na resnem nivoju in se vzpenja; Dirka oldtimerjev za pokal: očitno v zatonu (brez pravih informacij); Zelo veliko športnih prireditev; Ugotovitve iz razprave glede prireditev: organizatorji so društva, ki so majhna in delujejo prostovoljno ter nimajo dovolj sredstev in znanja za večje prireditve, ki bi pritegnile 1000 obiskovalcev; Prireditve je preveč; vsako vinogradniško društvo in organizira svoj tradicionalni pohod. <p>Povpraševanje - Kdo vas išče in obišče?:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rastejo prihodi in nočitev v SLO, Evropa več kot 50 % vseh prihodov; - Trendi so: Zeleno – green, organic (za turiste iz ZDA); Varnost – Občina Sevnica najbolj varna občina v letu 2017; Splet – pametni telefon; - Podatki za Sevnico: Prihodi turistov – 1418 leta 2016; Prenocitve – 2886, v Sevnici ostanejo gosti povprečno 2 noči, obiskovalcev - izletnikov je veliko v Sevnici, vendar se vseh ne beleži – beleži se le nočitve in obisk KD; Največ nočitev avgusta - julija in avgusta največ ribičev; Od kod prihajajo gosti? - leta 2008 največ iz BIH (delavci), NEM (partnerji podjetij VW, Audi, partnerji podjetja Siliko), CZ (Škoda), AUT, HR, ITA; Ugotovitve: nočitve mednarodnih gostov so na račun delavcev ali poslovnih partnerjev podjetij (npr. Siliko dela z avtomobilsko industrijo), klasičnih turistov malo, so poslovni turisti; prihajajo tudi gosti iz držav s salamarsko tradicijo – Salamijada. - Aktualni paketi imajo zelo podobno vsebino: Katalogi, zloženke potrebujejo CGP in večjezičnost; - Spominek prve dame – First Lady; Mojca Pernovšek pove, da gre za široko registracijo – prevelik nabor razredov; - Komunikacija v TIPS – odpiralni čas (v nedeljo samo za najavljene skupine) - Spletne strani zmedejo turista, saj jih je 5 s turistično ponudbo, ni spletne prodaje (Doživljaj – za komunikacijo v mednarodnih jezikih, Visit Sevnica se gradi)
Ad5	Analiza SWOT (prednosti, slabosti, priložnosti, nevarnosti) iz posnetka stanja Po pregledu stanja v Sevnici so udeleženci odgovorili na štiri vprašanja, ki so zavedena v predstavitvi (Priloga 1)
Ad6	Projektni predlogi Dokument za projektne predloge se pripravi in nadgradi z uvodnim besedilom. Danes (21. 02. 2018) bo prvo sporočilo za javnost o pripravi Strategije razvoja turizma občine Sevnica 2019-2024 z uvodnim anketnim vprašalnikom objavljeno v občinskem glasilu Grajske novice.
Ad7	Napoved naslednje delavnice 28. 3. 2018 ob 11. uri Pred tem se 6. 3. 2018 dobimo z ožjo Projektno skupino.
Ad8	Razno Razprava o nadaljnjih aktivnostih (prireditve, ki bi jo bilo smiselno nadgraditi?).
Priloge zapisniku	Priloga 1 – Lista prisotnih Priloga 2 – Predstavitev 1 Priloga 3 – Predstavitev posnetka stanja

Zapisa: doc. dr. Tanja Lešnik Štuhec

Pregledali in dopolnili: doc. dr. Jasna Potočnik Topler in asist. Nejc Pozvek, 21. 2. 2018, Vlasta Kuzmički, 22.2.2018